

Pisatelj kaže v igri vseskozi strogo umetniško objektivnost, ki je sama na sebi gotovo pohvale vredna, ki pa človeka, kateremu še ni zamrl popolnoma narodnostni čut, spričo snovi, ki jo obdeluje pisatelj, skoro boli . . . Konec drame vidimo, kako se začne boj med dvema sovražnima plemenoma. Po našem mnenju ne bi smela dati za ta boj povoda ženska, in bodisi ta povod samo zunanji. Vso drugo potrebo čutimo mi potomci tisočletnih tlačanov ob misli na oni narodni boj, ki se je tistikrat pričel in ki se nadaljuje še dandanašnji. V tem boju je nagrmdene toliko pristne tragike, da se zdi neumevno, kako se je je mogel pisatelj dotekniti tako rahlo. Seveda, kot vodja socialnih demokratov gosp. Kristan ni mogel zavzeti drugega stališča! . . . Vsak po svoje pač!

Opozoriti sem hotel s temi opazkami samo na to, da je poleg Kristanove „Ljuboslave“ še vedno mesta tudi za drugo dramo izza onega časa naše žalostne povestnice . . .

„Ljuboslava“ je pisana v verzih, lepih, blaglasnih verzih. Etbin Kristan je s tem delom pokazal, da ima jezik v oblasti. Marsikaj v drami je povedano z umetniško preciznostjo in zares pesniškim poletom. Navzlic temu, da drama radi navedenih hib na odru ni mogla posebno uspeti, ji gre med dramatičnimi proizvodi naše literature častno mesto! . . .

Dve lepi noviteti sta se uprizorili dne 16. marca, in sicer: „Venus victrix“, komedija v enem dejanju, spisal M. Begovič, in „Tuji kruh“, drama v dveh dejanjih, ruski spisal Ivan S. Turgenjev. Med novitetami nam je omeniti tudi še burke v treh dejanjih „Luce in Lipe“, nemški spisal Karl Kraatz, ki so jo igrali dne 27. februarja in 6. marca. Reprize pa smo imeli ob koncu sezone sledeče: dne 24. februarja se je ponovila „Lukrecija Borgia“, dne 4. marca popoldne so igrali tretjič „Malega lorda“, 10. marca popoldne pa je bil še enkrat na vrsti Finžgarjev „Divji lovec“, dočim se je zvečer tega dne uprizorila prvič v sezoni „Madame Sans-Gêne“, v kateri je naslovno vlogo igrala slovenskemu občinstvu že znana odlična hrvaška umetnica Ljerka pl. Šramova.

Na korist dramskemu osebju sta bili dne 1. aprila dve predstavi. Popoldne so igrali še enkrat burko „Luce in Lipe“, zvečer „Lepo Lido“.

B. Operne predstave. Dve muzikalni noviteti smo čakali še ob koncu sezone. V prvi vrsti nam je omeniti „Toske“, velike opere v treh dejanjih, po drami Victoriena Sardoua spisala J. Illica in G. Gicosa, uglasbil Giacomo Puccini. Prvič se je pela ta opera ob častnem večeru naše velepriljubljene primadone Marije Skalove, t. j. dne 22. marca, drugič ob častnem večeru našega izbornega baritonista Jana Ouřednika, dne 24. marca, in ponavljala se še dne 27. in 30. marca.

O glasbeni vrednosti te opere prinese naš list prihodnjič veščasno oceno. Na tem mestu naj omenimo le, da se nam ne zdi posebno srečna misel, uglasbiti dramo, kakršna je „Toska“. Kaj je treba še instrumentalnega poudarka ondi, kjer že dejanje samo na sebi tako pretresa živce! —

Slovensko gledišče je bilo v pretekli sezoni približno na isti višini kot prejšnja leta. Želimo iskreno, da bi prihodnje leto napredovalo! Intendanca našega gledišča bo morala vsekakor pravočasno vpoštevati dejstvo, da dobe prihodnje leto tudi Nemci zopet svojo opero. Treba bode torej tekmovati in ugled našega gledišča zahteva, da se v tem tekmovanju izkažemo! V drami so itak Nemci pred nami! —

Dr. Fr. Zbašnik.